

Vlaamse Regering

Kabinet van de Vlaamse minister van
Welzijn, Volksgezondheid,
Gezin en Armoedebestrijding
Koning Albert II-laan 35 bus 90
1030 BRUSSEL
T 02 552 64 00
F 02 552 64 01
kabinet.beke@vlaanderen.be
www.vlaanderen.be

De heer Frank Vandenbroucke
Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid
info@vandenbroucke.fed.be

cc: De heer Vincent Van Peteghem
Minister van Financiën
info@vincent.minfin.be

uw bericht van uw kenmerk

vragen naar /e-mail

Mattias Willems
mattias.willems@vlaanderen.be

ons kenmerk bijlagen

POST-21-11607 MW

telefoonnummer

02/552 64 00

datum

14 DEC 2021

Betreft: Zesde Staatshervorming: Kasmatige gevolgen van de overdracht van RIZIV- bevoegdheden naar Vlaanderen

Geachte minister,
Geachte collega,

Vorige legislatuur werd door de Vlaamse Regering via diverse kanalen de vraag gesteld aan de federale regering een oplossing te zoeken voor de kasmatige gevolgen van de overdracht van de RIZIV-bevoegdheden naar de deelstaten.

Graag brengen wij deze vraag nog eens in herinnering.

Door de zesde staatshervorming werden een reeks bevoegdheden overgeheveld van de federale overheid naar de deelstaten. De bevoegdheden werden overgedragen vanaf 1 juli 2014, de budgetten pas vanaf 1/1/2015.

Om de deelstaten toe te laten deze bevoegdheden uit te oefenen voorziet de Bijzondere Financieringswet in dotaties die betaald worden vanuit de federale overheid aan de deelstaten.

De basisdotaties die betrekking hebben op "gezondheidszorgen" zijn voorzien in de artikelen 47/7, 47/8 en 47/9 van de Bijzondere Financieringswet. Deze budgetten werden vastgelegd op basis van tabellen opgesteld door de Nationale Bank in 2013.

⇒ (verticaal) Overgangprotocol

De Vlaamse overheid nam nog niet meteen alle bevoegdheden operationeel over. Gezien de complexiteit van de processen – voornamelijk deze met financiering door het RIZIV - en de ambitie van Vlaanderen om een aantal zaken te vereenvoudigen en hervormen (onder andere de integratie van een aantal bevoegdheden in VSB), werd met de federale overheid (FOD Volksgezondheid en RIZIV) afgesproken dat zij dit nog een aantal jaren voor rekening van de gemeenschappen en gewesten verder zouden uitvoeren. Hiervoor werd een overgangprotocol afgesloten.

In dit overgangprotocol is onder meer bepaald dat *“de deelstaten verantwoordelijk zijn voor alle uitgaven die zich aandienen vanaf 1/1/2015.”*

⇒ Horizontaal protocol

Daarnaast werd een 'horizontaal protocol' afgesloten tussen de ministers van Financiën. Dit bepaalt de manier waarop de vergoedingen aan het RIZIV gebeuren, namelijk via afhoudingen van de dotatie van de federale overheid aan de deelstaten.

Het horizontaal protocol voorziet in een centrale financiering van de openbare instellingen van sociale zekerheid (OISZ - naast RIZIV ook RVA, Famifed, RSZ en RSZPPO) via de FOD Financiën. De FOD Financiën regelt de dotaties aan de G/G zoals vastgelegd in de BFW. Op basis van de bepalingen van het horizontaal protocol houdt zij hiervan de middelen af die nodig zijn voor de financiering van de uitgaven (en de werking) van de OISZ in het kader van het overgangprotocol.

Concreet gebeurt de afhouding van de dotatie van de Vlaamse Overheid voor de uitgaven als volgt:

- **RIZIV maakt jaarlijks in het najaar een technische raming van de uitgaven van het daaropvolgende jaar, gebaseerd op basis van de te verwachten facturen van de verzekeringsinstellingen of “VI's” ('via de documenten N'). Dit bedrag wordt door het RIZIV doorgegeven aan de Fod FIN, die het dan als basis gebruikt voor de afhouding van de dotatie.** Maandelijks wordt er 1/12de van de technische geraamde jaaruitgaven van de dotatie afgehouden.

⇒ Relatie Zorgvoorzieningen <-> VI's <-> RIZIV en bijhorende ESR-interpretaties

De zorgvoorzieningen bezorgen hun facturen met prestaties voor maand X de facto ten vroegste in maand X+1 aan de ziekenfondsen (VI's) of, in geval van driemaandelijks facturatie, worden de facturen voor prestaties van kwartaal X ten vroegste in de maand volgend op het kwartaal aan de ziekenfondsen bezorgd. Wettelijk is bepaald dat verstrekkingen tot max twee jaar na prestatiedatum kunnen ingediend worden (tenzij bij stuiting, dan kan dit langer zijn).

De geboekte uitgaven voor geneeskundige verstrekkingen voor het dienstjaar T zijn de tegenwaarde van al de facturen voor geneeskundige verstrekkingen die ontvangen werden door de verzekeringsinstellingen (VI's) tussen 1 januari T en 31 december T en die door die verzekeringsinstellingen gecontroleerd en gevalideerd werden. De facturen worden opgenomen in de boekhouding op basis van de maand van ontvangst van die facturen.

Het is deze datum van ontvangst van de factuur bij de VI's die bepalend is voor het boekjaar, niet de prestatiedatum, noch de datum van controle of betaalbaarstelling, noch de datum van effectieve betaling. Ook het ESR-aanrekeningsmoment (zoals historisch, maar niet-ESR-2010-conform, toegepast bij het RIZIV) komt overeen met de facturen die bij de VI's worden ontvangen tijdens het boekjaar (en die worden doorvertaald richting RIZIV op basis van de documenten 'N').

Gelet op de interpretatie van het overgangprotocol, betekent dit dan ook dat in de uitgaven die zijn gebeurd in 2015 nog een deel betalingen van prestaties uitgevoerd in 2014 en 2013 zijn opgenomen.

⇒ **Overname financieel-operationele bevoegdheid door Vlaanderen in 2019**

Vanaf 1/1/2019 heeft de Vlaamse Overheid de financieel-operationele bevoegdheid voor de gezondheidszorgen (zoals beschreven in de BFW) volledig over genomen van het RIZIV. De Vlaamse Overheid staat dus in voor de betalingen aan de VI's/zorgkassen voor de overgehevelde bevoegdheden.

In 2019 zullen er echter nog uitgaven zijn voor prestaties uit 2018 en zelfs eerder.

Met het RIZIV en de VI's werd nu namelijk afgesproken dat zij de afhandeling van deze 'achterstallige' uitgaven nog zullen doen tot eind 2020. Indien dit niet zou gebeuren zou de Vlaamse overheid immers tijdelijk aparte processen moeten ontwikkelen voor de afhandeling hiervan, aangezien de nieuwe processen niet dezelfde zijn als de oude.

⇒ **Probleemstelling:**

Concreet is er ondertussen een volledige inhouding gebeurd op de ontvangen betoelaging 2015-2018 (ofwel 16 kwartalen) voor:

- Alle prestaties 2015 t.e.m. 2018 (16 kwartalen)
- De prestaties 4de kwartaal 2014 en overige correcties m.b.t. prestaties in 2013 en 2014 (1 kwartaal)

Dit komt er op neer dat er 17 kwartalen aan kasinhoudingen gedaan worden voor 16 kwartalen aan prestaties én betoelaging

⇒ **Probleemstelling schematisch**

prestaties Q4 2014 in 2019

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

⇒ **Mogelijke oplossing?**

Om deze overfinanciering door de Vlaamse Overheid te compenseren, zou er alsnog een verrekening kunnen gebeuren van het 4de kwartaal 2014 t.o.v. de geplande inhoudingen die nog lopen in het kader van de bevoegdheid ziekenhuisinfrastructuur.

Anders gesteld komt dit erop neer dat de kasmatige financiering van het laatste kwartaal 2014 door de Vlaamse Overheid gecompenseerd dient te worden op de toekomstige inhoudingen van de Fod FIN.

Aangezien dit louter een corrigerende kasoperatie tussen overheidsinstanties (federaal versus deelstaat) betreft, is er geen impact op het ESR vorderingensaldo, noch van de federale overheid noch van de betrokken deelstaat. Ook wordt de schuldpositie van de gezamenlijke overheid niet beïnvloed omdat het hier, zoals in 2015 maar nu in de omgekeerde richting, over een zero-sum operatie gaat.

Conclusie

Deze problematiek werd vorige legislatuur opgenomen vanuit de Vlaamse Regering met de bevoegde federale ministers. Zoals vermeld heeft de Vlaamse Overheid vanaf 1/1/2019 de financieel-operationele bevoegdheid voor de gezondheidszorgen (zoals beschreven in de BFW) volledig over genomen van het RIZIV. In de afspraken gemaakt naar aanleiding van de overdracht op 1/1/2019 is deze problematiek aan bod gekomen, maar op dat moment beschikte de federale regering niet langer over volheid van bevoegdheid. De vraag van de deelstaten werd dus doorverwezen naar de volgende federale regering.

Kan u een antwoord bezorgen op deze vraag of kunnen onze bevoegde diensten hierover contact opnemen?

Indien er nog vragen of onduidelijkheden zijn kan er ook een gezamenlijke vraag aan het Rekenhof over deze problematiek gesteld worden.

Met vriendelijke groeten,

Wouter Beke
Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid,
Gezin en Armoedebestrijding

Matthias Diependaele
Vlaams minister van Financiën en Begroting,
Wonen en Onroerend Erfgoed

Achtergrond: Vergelijking met werkwijze FAMIFED

Zie hierna uittreksel uit bijlage FOD FIN: "raming dec 2015 na BC saldo dot-behoeften DEF (24.11.2015).xlsx" waarin letterlijk het volgende genoteerd staat in het tabblad "gezinsbijslagen gemeenschappen": "In 2015 zijn er slechts 11 volledige maanden ten laste van de deeltentiteiten." Van een beperking van de betoelaging voor dat jaar is er geen sprake.

En 2015 seulement 11 mois complets sont à charge des entités fédérées

In het desbetreffende tabblad kunnen we ook vaststellen dat er in januari een inhouding was van 45,3 miljoen euro. **Dat is enkel een inhouding voor de ambtenaren waar het vastgesteld recht van januari ook uitbetaald wordt in januari.** (tot voor kort kregen ambtenaren het kindergeld effectief de laatste dag van de maand, sinds eind vorig jaar is dit ook rond de 8ste van m+1)

Nog verder in het desbetreffende tabblad kan worden vastgesteld dat er in februari een inhouding was van 292,1 miljoen euro. Dat is de uitgave (op kruissnelheid) voor alle gerechtigden (zowel voor de ambtenaren als alle andere werknemers (met arbeidscontract en zelfstandigen). Maar in het tabblad "ouderenzorg gemeenschappen" is er van dergelijke beperking van de tenlastelegging aan de deeltentiteiten geen sprake. FAMIFED heeft bij zijn inhoudingen 2015 (en in tegenstelling tot het RIZIV) wél rekening gehouden met de toepassing van de "onderliggende prestaties / vastgestelde rechten". Hierdoor kan er ook zonder enig bezwaar nog een volledige inhouding gebeuren in 2019 m.b.t. de kinderbijslag december 2018.